

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	51-554-06-1302
Дата:	04.04.2025 г.

18.12
04

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на икономиката и индустрията

4.4.2025 г.

X 02-00-67/04.04.2025

Signed by: Silviya Georgieva Kirilova

ЧРЕЗ

Г-ЖА НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА

Председател на 51-то

Народно събрание

ДО

Г-Н ИВАЙЛО МИРЧЕВ

Народен представител

от ПГ „Продължаваме Промяната - Демократична България“

На Ваш № 51-554-06-1302/28.03.2025 г.

ПИСМЕН ОТГОВОР НА ВЪПРОС

ОТНОСНО: Съвместимост на решението за създаване на държавни магазини със законодателството на Европейския съюз

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КИСЕЛОВА,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИРЧЕВ,

Във връзка с Ваше писмо с изх. № 51-554-06-1302/28.03.2025 г., свързано с поставен парламентарен въпрос от народния представител г-н Ивайло Мирчев относно съвместимостта на решението за създаване на държавни магазини със законодателството на Европейския съюз (ЕС), Ви предоставям следната информация:

В § 37 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет за 2025 г. (ПЗР на ЗДБ за 2025 г.) се предвижда Министерството на земеделието и храните да учреди търговско дружество - ЕАД с капитал 10 млн. лева, 100% собственост на държавата, което чрез верига от магазини ще осъществява

гр. София 1052, ул. "Славянска" № 8

Тел: 02 940 7001

Факс: 02 987 21 90, 02 981 99 70

e-mail: e-docs@mi.government.bg

търговия с хранителни и други продукти от първа необходимост, приоритетно от български производители и с търговска надценка до 10%.

Разпоредбата на § 37, ал. 2 от ПЗР на ЗДБ за 2025 г. се отнася само до веригата от магазини, в които държавното търговско дружество, което предстои да се създаде, ще осъществява търговската си дейност. Задължителните изисквания за търговия с хранителни и други продукти от първа необходимост приоритетно от български производители, които държавното дружество трябва да спазва, не се отнасят към останалите търговци на такива продукти. Въведеното ограничение за надценка до 10 на сто се отнася за ценообразуването на стоките, продавани единствено от държавното търговско дружество. Всички останали търговци могат да определят свободно цените на продаваните от тях стоки.

Свободното движение на стоки в ЕС по отношение на продукти, които не са предмет на изчерпателна хармонизация на ниво ЕС, се гарантира от изискванията уредени в чл. 34-36 от Договора за функциониране на ЕС (ДФЕС), с които се забраняват количествени ограничения между държавите членки и от Регламент (ЕС) 2019/515 относно взаимното признаване на стоки, законно предлагани на пазара в друга държава членка.

Разпоредбата на § 37, ал. 2 от ПЗР на ЗДБ за 2025 г. не засяга търговията със стоки между държавите членки и не ограничава достъпа до пазара в България на стоки, законно предлагани на пазара в други държави членки. Членове 34-36 от ДФЕС се отнасят само до търговията между държавите членки. За да бъде оценено конкретно национално изискване съгласно тези разпоредби, е необходим трансграничен елемент, какъвто в случая не е налице. В тази връзка разпоредбите на чл. 34-36 от ДФЕС, не са относими към § 37 от ПЗР на ЗДБ за 2025 г.

Съгласно чл. 106 от ДФЕС в случаите на публични предприятия и на предприятия, на които държавите членки са предоставили специални или изключителни права, държавите членки нямат право нито да приемат, нито да запазят съществуването на какъвто и да е акт, който противоречи на разпоредбите, съдържащи се в Договорите, и в частност на разпоредбите, предвидени в чл. 18 и чл. 101 – 109. В чл. 106, ал. 2 е изяснено, че предприятията, които са натоварени с функцията да оказват услуги от общ икономически интерес или които имат характер на фискален монопол, се подчиняват на разпоредбите, съдържащи се в Договорите, и в частност на правилата на конкуренцията, доколкото прилагането на тези правила не препятства юридически или фактически изпълнението на специфичните задачи, които са им възложени. Развитието на търговията не трябва да се засяга до степен, която би била в противоречие с интересите на Съюза.

Потенциалният ефект от дейността на предвиденото в § 37, ал. 2 от ПЗР на ЗДБ за 2025 г. държавно търговско дружество върху конкуренцията и съвместимостта с правилата на ЕС, съдържащи се в чл. 101-106 от ДФЕС, следва да бъде оценен от Комисията за защита на конкуренцията като независим специализиран държавен орган, оправомощен да прилага Закона за защита на конкуренцията (ЗЗК), да установява нарушения на свободната конкуренция съгласно разпоредбите на ЗЗК и/или на чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС, да извършва секторни анализи и застъпничество за конкуренцията и да си сътрудничи с Европейската комисия за изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в ДФЕС.

Създаването на търговско дружество изцяло със средства на държавата и под контрола на държавата следва да бъде оценено и от гледна точка на правилата на ЕС

за държаните помощи (чл. 107 – 109 от ДФЕС). Държавна помощ, съгласно чл. 107, параграф 1 от ДФЕС е всяка помощ, предоставена от държавата или чрез ресурси на държавата под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки.

Съгласно чл. 7, ал. 1 от Закона за държавните помощи, министърът на финансите е националният орган, който отговаря за наблюдението, прозрачността и координацията на държавните помощи и минималните помощи на национално, областно и общинско равнище, както и за взаимодействието с Европейската комисия.

С уважение,

4.4.2025 г.

X

Signed by: PETER VOLODIEV DILOV

ПЕТЪР ДИЛОВ

Министър на икономиката и индустрията